

דף לז.

עין משפט א.ב.

הרמב"ם הל' תפילין ופ"ד ה"ג

הַמְנִיחַ תְּפִלָּה שֶׁל יָד עַל פֶּס יָדוֹ ה' אוֹ שֶׁל רֹאשׁ עַל מְצַחוֹ
הָרִי זֶה דֶּרֶךְ צְדוּקִים. הָעוֹשֶׂה תְּפִלָּתוֹ עֲגָלָה כְּאַגוּז אֵין
בָּהּ מְצוּהָ כָּלֵל. אִיטֵר מְנִיחַ תְּפִלִּין בְּיָמֵינוֹ שֶׁהוּא שְׂמֵאל
שְׁלוֹ. וְאִם הָיָה שׁוֹלֵט בְּשֵׁתֵי יָדָיו מְנִיחַ אוֹתָהּ בְּשְׂמֵאלוֹ
שֶׁהוּא שְׂמֵאל כָּל אָדָם. וּמְקוֹם קְשִׁירַת הַתְּפִלִּין וּמְקוֹם
הַנְּחָתָן מִפִּי הַשְּׂמוּעָה לְמָדוּם:

שו"ע או"ח סימן כז פעיף ו

ז. איטר יד אם עושה כל מלאכתו בשמאלו מניח בימין כל אדם¹, ואם
שולט בשתי ידיו מניח בשמאל כל אדם. ואם כותב בימינו ושאר
מעשיו בשמאלו או כותב בשמאל ושאר מעשיו בימין, י"א שיניח ביד
שהוא תש כח דבעינן יד כהה. וי"א שהיד שכותב בה היא חשובה כימין
לענין זה² ומניח ביד שכנגדה.

ה. כסף משנה: המניח תפלה של יד וכו'. משנה פרק הקורא את המגילה עומד (דף כ"ד):
העושה תפלתו עגולה סכנה ואין בה מצוה נתנה על מצחו או על פס ידו הרי זה דרך
הצדוקים. ובגמרא לימא תנינא להא דתנו רבנן תפילין מרובעות הלכה למשה מסיני אמר
רב פפא דעבידא כי אמגוזא. ואמתניתין פירש"י סכנה שלא תכנס בראשו. נתנה על מצחו
של ראש ושל יד על פס ידו הרי זה דרך הצדוקים שמניחין מדרש חכמים והולכים אחר
המשמע. ורבינו לא חשש לכתוב סכנה כיון דלענין דינא לא נפקא לן מידי דמאחר דאין
מצוה כלל כי לא הוי בה סכנה לא ליעביד הכי: איטר מניח וכו'. בסוף פרק הקומץ (מנחות
דף ל"ז) תנו רבנן איטר מניח תפילין בימינו שהוא שמאלו והתניא מניח בשמאלו שהוא
שמאל כל אדם אמר אביי כי תניא ההיא בשולט בשתי ידיו:

ו. מנחות ל"ז ע"א.

ז. ווע"פ הכלל דהלכה כיש בתרא הלכה כן, אך העולה למנהג ע"פ דברי האר"י ז"ל
דרך בעושה כל הדברים בשמאלו מניח בימין כדינא דגמ', הגם שעל פי הסוד תמיד

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: והכי נהוג.

עין משפט ג.ד. הרמב"ם הל' תפילין ופ"ת פ"ד ה"א

הֵיכָן מְנִיחִין תְּפִילִין ה' שֶׁל רֹאשׁ. מְנִיחִין אוֹתָן עַל הַקֶּדְקֵד
 שֶׁהוּא סוּף הַשֵּׁעָר שֶׁכְּנָגַד הַפָּנִים וְהוּא הַמָּקוֹם שֶׁמוּחָו
 שֶׁל תֵּינוּק רֹפֶס בּוֹ. וְצָרִיךְ לְכוּן אוֹתָם בְּאֲמֻצָּע כְּדֵי
 שְׂיִהְיוּ בֵּין הָעֵינַיִם. וְיִהְיֶה הַקֶּשֶׁר בְּגֹבַהּ הָעֶרְךָ שֶׁהוּא סוּף
 הַגְּלָגֶלֶת:

שו"ע אור"ח סימן כז פעיף א

עיין לעיל דף לו: עין משפט ו

שו"ע אור"ח סימן כז פעיף ט

מ. י. מקום הנחת תפילין של ראש הוא מתחילת עיקרי השער ט ממצחו

יניח בשמאל כל אדם, אבל בעושה חלק בימין וחלק בשמאל תמיד יניח בשמאל כל אדם, ועיין בכה"ח אות ל"א משע"ז, וא"כ נפק"מ גם לענין כתיבה דלצאת כל הדעות צריך לקנות תפילין מסופר שכותב בימין כל אדם, שם.

ה. כסף משנה: היכן מניחין תפילין וכו'. בסוף פרק הקומץ (מנחות ל"ז) בין ענין זה קדקד היכא אמרי דבי רבי ינאי מקום שמוחו של תינוק רופס. פי' מכה: ומ"ש וצריך לכוין וכו' ויהי הקשר בגובה העורף וכו'. שם (דף ל"ה) א"ר יעקב אמר רב יהודה קשר של תפילין צריך שיהא למעלה ועוד שם צריך שיהא הקשר כלפי פנים ופי' רש"י למעלה בגובה הראש ולא למטה בצואר. כלפי פנים ממול עורף ולא בצדי הראש, ומזה נלמוד שצריך לכוין אותה באמצע דכיון שהקשר הוא ממול עורף ממילא הקציצה היא בין העינים ובלאו הכי צריך לעשות כן כדי לקיים קרא דכתיב והיו לטוטפות בין עיניך:

ט. והיינו שיהיה קצה התחתון בעיקרי השער, ט"ז ס"ק י', ומשם תתחיל התיטורא ולא רק הקציצה, ובשל"ה הקדוש כתב שצריך שיהיה נראה קצת מהשערות למטה מהתפילין ונתן סימן בזה "וסביביו נשערה מאוד". ואלה שאין להם שער כי קרחים הם יניחו במקום שהיה בו שער מקודם, כה"ח אות ל"ח. ועיין בכה"ח אות מ' דברי תוכחה להרבה שנכשלים ומניחין התפילין ממש על מצחם.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עד סוף המקום שמוחו של תינוק רופס ^י.

עין משפט ה. הרמב"ם הל' ביכורים פי"א הי"ז

מאימתי יתחייב בפדיון. ^ב מששלים שלשים יום שנאמר
 'ופדויו מִבֶּן חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה'. מֵת הֵבֵן בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים וְאַפְלוּ
 בְּיוֹם שְׁלֹשִׁים. וְכֵן אִם נֶעְשָׂה טְרֵפָה. אֵינוֹ חַיֵּב בַּחֲמִשָּׁה
 סְלָעִים. וְאִם הֶקְדִּים וְנָתַן לְכַהֵן יַחְזִיר לוֹ הַפְּדִיּוֹן. וְאִם
 לֹא נָתַן יָתֵן:

שו"ע יו"ד סימן שה סעיף יב

יב. טו. מת הבן בתוך ל' יום אפי' ביום הל', וכן אם נעשה טריפה קודם
 שעברו עליו ל' יום אינו חייב בפדיון ^ל, ואפי' הקדים ונתן פדיונו

^י. והמקום הוא ארבע או חמש אצבעות והמניחים של ר"ת ורש"י יראו שלא יהיו התפילין
 יותר מב' אצבעות או ב' אצבעות וחצי, כה"ח אות מ"א.

ובענין הנחת תפילין של רש"י ור"ת יראה שהרצועות של ר"ת יהיו למטה ומכוסות כדוגמת
 מוחין דאבא שהם מכוסים.

וכן הדלת שעל העורף של רש"י יהיה למטה משל ר"ת, כה"ח אות מ"א. ומ"מ יש נוהגים
 שדל"ת דר"ת מונחת למטה בעורף כי בלי זה א"א להם להניחם זה מעל זה שאז של ר"ת
 אינו מהודק.

^כ. כסף משנה: מאימתי יתחייב בפדיון וכו'. פשוט במשנה פרק יש בכור (דף מ"ח): מת
 הבן בתוך שלשים יום ואפילו ביום שלשים וכו'. משנה פרק יש בכור (דף מ"ט) וכת"ק.
 ומ"ש וכן אם נעשה טרפה. בפ"ק דב"ק (דף י"א): ודברי רבינו כפירוש התוספות. ומ"ש
 וכן אם הקדים ונתן לכהן וכו'. משנה פרק יש בכור וכת"ק:

^ל. ממשנה דף מ"ט ע"א בבכורות, ומימרא דעולא בב"ק דף י"א ע"ב בנעשה טריפה.
 וכתב הש"ך בס"ק ט"ז דהיינו שנעשה ודאי טריפה פטור אפי' חי אח"כ זמן ארוך דגם
 בודאי טרפה לא אמרינן בודאי אינו חי, ובספק טריפה פטור מפדיון מספק דהמע"ה מיהו
 בחי אח"כ י"ב חודש חייב, דיצא מידי ספק טרפה כיון דחי י"ב חודש.
 וביד אברהם כאן הביא משם ספר מנחה חדשה שחלק על הש"ך ופותר גם בחי י"ב חודש
 מטעם דמיעוט טריפות חיות, רק רוב אינם חיים ובמזון אין הולכים אחר הרוב, ע"ש מה

לכהן יחזירנו לו.

הגה: מת לאחר ל' יום חייב לפדותו^מ ולברך על פדיונו, אבל לא יברך שהחיינו.

דף לז:

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' תפילין וס"ת פ"ד ה"א

היכן מניחין תפילין • של ראש. מניחין אותן על הקדקד
שהוא סוף השער שפנגד הפנים והוא המקום שמוחו
של תינוק רופס בו. וצריך לכון אותם באמצע כדי
שיהיו בין העינים. ויהיה הקשר בגובה הערך שהוא סוף
הגלגלת:

הרמב"ם הל' תפילין וס"ת פ"ד ה"ב

ושל יד קושר אותה על שמאלו • על הקברת והוא
הבשר התופח שבמפרק שבין פרק הכתף ובין פרק

שכתב בשם הפלאה והמקנה דגם בממון הולכים אחר הרוב כאן.
מ. שם במשנה וטור.

נ. כסף משנה: היכן מניחין תפילין וכו'. בסוף פרק הקומץ (מנחות ל"ז) בין ענין זה
קדקד היכא אמרי דבי רבי ינאי מקום שמוחו של תינוק רופס. פי' מכה: ומ"ש וצריך
לכוין וכו' ויהי הקשר בגובה העורף וכו'. שם (דף ל"ה) א"ר יעקב אמר רב יהודה קשר של
תפילין צריך שיהא למעלה ועוד שם צריך שיהא הקשר כלפי פנים ופי' רש"י למעלה בגובה
הראש ולא למטה בצואר. כלפי פנים ממול עורף ולא בצדי הראש, ומזה נלמד שצריך
לכוין אותה באמצע דכיון שהקשר הוא ממול עורף ממילא הקציצה היא בין העינים ובלאו
הכי צריך לעשות כן כדי לקיים קרא דכתיב והיו לטוטפות בין עיניך:

ס. כסף משנה: ומה ומה שכתב ושל יד קושר אותה על שמאלו. שם (דף ל"ו ל"ז) ידך זו
שמאל ומייתי לה מדכתיב אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים ור' נתן יליף לה מקרא

הַזְרוּעַ שְׁנֵמְצָא כְּשֶׁהוּא מְדַבֵּק מִרְפָּקוֹ לְצִלְעָיו תִּהְיֶה
תְּפִלָּה כְּנֶגֶד לְבוֹ וְנִמְצָא מְקִיָּם וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה 'עַל
לְבַבְךָ':

שו"ע או"ח סימן כז פעיף א.ט

עיין לעיל עין משפט ג.ד.

הרמב"ם הל' שבת פי"ט ה"כ

עין משפט ג.

מִתָּר לְהִתְעַטֵּף בְּטִלִית שֵׁשׁ בְּשִׁפְתוֹתֶיהָ מְלַל אֵף עַל פִּי
שֶׁהֵן חוֹטִין אַרְכִּין וְאֵף עַל פִּי שְׂאִינָן נוֹי הַטִּלִית מִפְּנֵי
שֶׁהֵן בְּטִלִים לְגַבֵּי הַטִּלִית וְאִינוֹ מְקַפִּיד עֲלֵיהֶן בֵּין הָיוּ
בֵּין לֹא הָיוּ. לְפִיכֵךְ הַיּוֹצֵא בְּטִלִית שְׂאִינָה מְצַיֶּצֶת
כְּהִלְכָתָהּ חֵיב מִפְּנֵי שְׂאוֹתָן הַחוֹטִין חֲשׁוּבִין הֵן אֲצִלוֹ
וְדַעְתוֹ עֲלֵיהֶן עַד שִׁישְׁלִים חֲסֻרוֹנָן וַיַּעֲשׂוּ צִיצִית. אֲבָל
טִלִית הַמְצַיֶּצֶת כְּהִלְכָתָהּ מִתָּר לְצֵאת בָּהּ בֵּין בַּיּוֹם בֵּין
בַּלַּיְלָה. שְׂאִין הַצִּיצִית הַגְּמוּרָה מִשְׂאוֹי אֶלָּא הָרִי הִיא
מִנּוּי הַבְּגָד וּמִתְכַּסִּיּוֹ כְּמוֹ הָאִמְרָא וְכִיּוֹצֵא בָּהּ. וְאֵלוֹ הָיוּ
חוֹטֵי הַצִּיצִית שֶׁהִיא מְצַיֶּצֶת כְּהִלְכָתָהּ מִשְׂאוֹי הִיא חֵיב
הַיּוֹצֵא בָּהּ אֶפְלוֹ בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׂאִין מְצוּת עֲשֵׂה שְׂאִין בָּהּ
כְּרַת דוֹחָה שַׁבָּת:

אחרינא: ומה שכתב על הקיבורת. ג"ז שם (דף ל"ז) על ידך זו קיבורת וכתבו התוספות
והרא"ש קיבורת לשון קיבוץ בשר כמו קיבורא דאחיני. וכתבו התוס' והרא"ש ז"ל דהיינו
גובה הבשר שבזרוע שהוא בין הכתף והקובד"ו וכן דעת רבינו וכן הסכימו כל הפוסקים
וכן המנהג פשוט:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שו"ע או"ח סימן יג פעיף א

א. סומא חייב בציצית^ע, הגם שכתוב "וראיתם אותו" נתרבה מאשר תכסה בה, והפסוק "וראיתם אותו" בא למעט כסות לילה.

שו"ע או"ח סימן שא פעיף לה

לה. מא. היוצא בשבת בטלית שאינה מצויצת כהלכתה חייב^פ, משום שאותם החוטים חשובים הם אצלו ודעתו עליהם עד שישלימם ויעשה אותה לציצית.

אם הטלית מצויצת כהלכתה רק שאין בה תכלת מותר לצאת בה^ז.

עין משפט ד. הרמב"ם הל' ציצית פ"ג ה"ג

עַל אַרְבַּע כְּנָפוֹת כְּסוּתֶיךָ בְּעֵלְת אַרְבַּע וְלֹא בְּעֵלְת שְׁלֹשׁ. אִם כֵּן בְּעֵלְת אַרְבַּע וְלֹא בְּעֵלְת חֲמִשׁ. תִּלְמוּד לֹאמֹר 'אֲשֶׁר תִּכְסֶה בָּהּ' אֶפְלוּ בְּעֵלְת חֲמִשׁ אוּ יוֹתֵר עַל

ע. מנחות מ"ג ע"ב, ופשוט שיכול לברך אך יבדוק אותם תחלה במשמוש ידיו או יבקש מאחר לבדקם, וכן המנהג, ולא אמרינן ספק ברכות להקל הואיל שיש פוטרם אותו, בדמקום מנהג לא אמרינן סב"ל, כה"ח אות ב'.

פ. כיון דדרך לילך כך הוי דרך הוצאה בכך, וחייב כיון דהציציות הם חשובים ואינם בטלים לגבי הבגד, כה"ח אות רכ"ג.

צ. דקיי"ל תכלת אינו מעכב את הלבן. ואם אין בה ציציות כלל מותר לצאת בה מצד איסור שבת כי זה מלבוש הגם שלא טוב עושה ללכת בלא ציצית. כה"ח אות רכ"ה.

ק. כסף משנה: על ארבע כנפות כסותך בעלת ד' וכו'. ברייתא בפרק התכלת (שם מ"ג:): וכן פסקו הרי"ף והרא"ש וסמ"ג והא דתניא בספרי על כנפי בגדיהם אף בעלי ג' ובעלי ה' ובעלי ו' ובעלי ז' ובעלי ח' כבר כתב הרא"ש דהכי פי' אי לא כתיב אלא על כנפי בגדיהם ה"א דכל כנפים שיש לבגד אמרה תורה לעשות ציצית הן מעט הן הרבה ת"ל על ארבע כנפות ונתמעטו מעט והרבה בעלת שלש פסול אף אם הטיל בעלת ארבע בעינין וליכא, ונתמעטה בת חמש ויותר שאין להטיל בכל הכנפים אלא בארבע מהם עכ"ל. וכן משמע בסוף פרק הקומץ (מנחות דף ל"ז:): דאינו מטיל אלא בד'. ומה שכתב רבינו המרוחקות זו מזו. נראה דמסברא אמר כן:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

זֶה. וְלָמָּה אָנִי מְחַיֵּב בְּעֵלֶת חֲמֵשׁ וּפּוֹטֵר בְּעֵלֶת שְׁלֹשׁ
 וְשִׁתִּיחֵן אֵינָן בְּעֵלֵי אַרְבַּע כְּנָפוֹת. מִפְּנֵי שֵׁשׁ בְּכָלֵל
 הַחֲמֵשׁ אַרְבַּע. לְפִיכָךְ כִּשְׁהוּא עוֹשֶׂה צִיצִית לְבַעֲלַת חֲמֵשׁ
 או שֵׁשׁ אֵינּוּ עוֹשֶׂה אֶלָּא לְאַרְבַּע כְּנָפִים הַמְרַחֲקוֹת זו מִזו
 מֵאוֹתָן הַחֲמֵשׁ או הַשֵּׁשׁ בְּלִבָּד. שֶׁנֶּאֱמַר עַל אַרְבַּע כְּנָפוֹת
 כְּסוּתָךְ:

שו"ע או"ח סימן י סעיף ב

ב. יש לה ד' כנפות וחתך אחד באלכסון ועשהו לשנים הרי נעשית
 בעלת ה' וחייבת.

עין משפט ה.ז. הרמב"ם הל' כלים פכ"ד הי"א

כלים שעקר עשייתן לקבלה וּלְמִשְׁכָּב כְּאֶחָד כְּגוֹן הַכָּרִים
 וְהַכְּסָתוֹת וְהַשִּׁקִּין וְהַמְרַצוּפִין אִם נִפְחָתוּ אַף עַל פִּי
 שִׁטְהָרוּ מְלֵהֶת־טֵמָא בְּמַת וּבִשְׂאֵר טְמֵאוֹת מִפְּנֵי שֶׁאֵינָן
 יְכוּלִין לְקַבֵּל הָרִי הֵן מִתְטַמְּאִין בְּמִדְרָס שֶׁעֲדִין הֵן רְאוּיִין
 לְמִדְרָס. אָבֵל כָּלִים שֶׁעֵקֶר עֲשִׂיתָן לְקַבְּלָהּ בְּלִבָּד כְּגוֹן
 הַחֲמַת וְהַתּוֹרְמִיל אִם הָיוּ גְדוּלִים כְּדִי שִׁיְהִיוּ רְאוּיִין
 לִישֵׁב עֲלֵיהֶן הוֹאִיל וְיוֹשְׁבֵין עֲלֵיהֶן מִפְּנֵי גְדֻלָּתָן הָרִי הֵן

ר. כסף משנה: כלים שעיקר עשייתן לקבלה וכו'. ריש פ"ב דכלים הכרים והכסתות
 שנפחתו הרי אלו טמאים מדרס ופירש שם רבינו שאלו הכלים כאילו נעשו מתחילה
 לשני דברים יחד להיותה מכלי קיבול ולישב עליה ולזה כאשר נפחתו ויצאו מדין כלי
 קיבול ונטהרו מטומאת שרץ הנה נשארו בדין המשכב ויטמאו במדרס ופירוש מרצופין
 אלפרגא"ש. ומה שכתב אבל כלים שעיקר עשייתן לקבלה בלבד עד סאה. ג"ז שם נפחתו וכו':
 וכל החמתות שנפחתו וכו'. [פכ"ו מ"ד] וכת"ק: וחמת חלילין וכו'. בפרק כ':

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

מִתְּמַאֲיִן בְּמִדְרָס כָּל זְמַן שֶׁהֵן שְׁלֵמִין נִפְחָתוּ אַף עַל פִּי
 שְׁאֵפְשָׁר עֲדִין לִישָׁב עֲלֵיהֶן אֵין מִתְּמַאֲיִן בְּמִדְרָס שְׁעָקָר
 עֲשִׂיתָן לְקַבְּלָהּ בְּלֶבֶד הוֹאִיל וּבְטָלוּ מִלְּקַבֵּל טְהוּרוֹ
 מְלֵהֲתִטְמָא לֹא בְּמִדְרָס וְלֹא בְּשָׂאָר טְמָאוֹת. וְכַמָּה הוּא
 שְׁעוֹרָן וְיִהְיוּ רְאוּיִין לְמִדְרָס הַחֲמַת שְׁבַעַה קַבִּין וְהֵילְקוּט
 חֲמֵשָׁה וְהַקְּלָסְתָּר שְׁתּוּלִין בּוֹ הַשְּׁעוֹרִים בְּרֹאשׁ הַבְּהֵמָה
 אַרְבַּעַה וְהַכְּרִיתִית שְׁמַעְרִין בָּהּ הַמִּים סָאָה. פְּחוֹת
 מְשַׁעוֹרִין אֵלוֹ אֵינָן רְאוּיִין לְמִדְרָס וְאֵין דֶּרֶךְ הָעַם לִישָׁב
 עֲלֵיהֶן. נִפְחָתוּ וְצָרָר מְקוֹם הַפְּחָת הָרִי הֵן טְהוּרִין וְכֹאֵלוֹ
 לֹא קָשָׁר מְקוֹם הַפְּחָת. וְכֹל הַחֲמָתוֹת שֶׁנִּפְחָתוּ וְצָרָרָן
 טְהוּרוֹת חוּץ מִשָּׁל עֲרַבִּים מִפְּנֵי שְׁכָף הוּא דֶּרֶכְן תָּמִיד
 לְצָרָרָן. וְחֲמַת חֲלִילִין אֵין מִתְּמַאֲ בְּמִדְרָס שֶׁהָרִי אֵינָהּ
 רְאוּיָה לְמִדְרָס:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' ציצית פ"א הי"ז

אֵין כּוֹפְלִין אֶת הַטְּלִית לְשָׁנִים ש' וּמִטְּלִין צִיצִית עַל
 אַרְבַּע כְּנַפֵּיהָ כְּשֶׁהִיא כְּפוּלָה אֶלָּא אִם כֵּן תִּפְרָה כְּלָהּ
 וְאֶפְלוּ מִרוּחַ אַחַת:

ש. כסף משנה: אין כופלין את הטלית לשנים וכו'. שם (דף מ"א) ת"ר טלית כפולה חייבת
 בציצית ור"ש פוטר ושוין שאם כפלה ותפרה שחייבת תפרה פשיטא לא צריכא דנקט
 בסיכוי. ופירש"י טלית כפולה שהיתה ארוכה כשנים וכפלה. ור"ש פוטר שאם תפשט נמצאת
 ציציות באמצעיתה. שאם תפרה חייבת שלא תפשט. דנקט בסיכוי תפירה רחבה בשטי"ר
 בלעז. ורבינו פוסק כר"ש וטעמו מדאיתא בגמרא רבה בר הונא איקלע לבי רבא בר רב
 נחמן חזייה דהוה מיכסי טלית כפולה ורמי ליה חוטי עלויה כפילא איפשיטא ואתא חוטי
 וקם ליה להדי רישיה א"ל לאו היינו כנף דכתב רחמנא באורייתא אתא שדייה איכסי גלימא

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

ש"ע או"ח סימן י פעיף ג

ג. אם כפל קרנות טליתו וקשרם או תפרם ודומה כאילו אין לה כנפות ג"כ הייבת ת.

אחריתא אמר ליה מי סברת חובת גברא הוא חובת טלית היא זיל רמי לה. ופירש"י אפשיט הטלית היו הציציות באמצעיתה שהיתה רחבה כפלים בקומתו והיתה כפולה והכפל מוטל על ראשו ושני הראשים של טלית למטה מאחוריו ושני ציציות היו בקרנות האחד ושנים בשני ראשי הכפל מקום שארכו כלה וכשנתפשט היה כולו חבוי בה ונמצאו שתי ציציות של כפל באמצע הטלית כנגד ראשו של רבא לאו היינו כנף דהא באמצעיתה עומדים עכ"ל. ומשמע לרבינו דכי א"ל לאו היינו כנף דכתב רחמנא באורייתא היינו לומר דאפילו קודם שתפשט נמי כיון שעשויה להתפשט לאו היינו כנף דכתב רחמנא באורייתא דאם לא כן הול"ל לא תפשוט אותה אלא התעטף בה כשהיא כפולה. והא דלא אמר ליה מעיקרא כי חזייא דמיכסי טלית כפולה לאו היינו כנף דכתיב באורייתא מפני שרצה להמתין עד שיפשיטנה ויראה דקאי כנף להדי רישיה וכן משמע מדסיים בגמרא בהאי עובדא איכסי גלימא אחריתא ואם איתא אמאי איצטרין לאכסויי גלימא אחריתא הו"ל לכפול את זו ולאכסויי בה וגם רבה בר רב הונא אמאי איצטרין לאכסויי גלימא אחריתא הו"ל לכפול את זו ומשמע ודאי דס"ל דהלכה כר"ש. ואפשר שגם דעת הר"ף והרא"ש כן וסמכו על מה שכתבו דרבה בר רב הונא ורבא בר רב נחמן דמשמע מיניה דהלכה כר"ש. ומ"ש רבינו דבתפורה מרוח אחת סגי להטיל ציציות על כנפיה כמו שהיא כפולה. נראה שלמד כן מדפרכינן אמאי דתניא ושום שאם כפלה ותפורה שחייבת פשיטא ושני לא צריכא דנקטה בסיכוי וסובר רבינו דנקטה בסיכוי היינו שתפורה מרוח אחת. א"כ כיון דטעמא דאין מטילין בה ציציות כשהיא כפולה הוא משום דמפשיט וקאי חוטא להדי רישיה כל שתפורה מרוח אחת דליכא למיחש להכי שפיר דמי להטיל בה כשהיא כפולה וממילא דה"ה לנקטה בסיכוי דהיינו תפירה רחבה כדפירש"י דתפורה סתם קאמר ואפילו תפירה רחבה במשמע. והא דפטר ר"ש היינו מלהטיל בכנפים הכפולים אבל בארבע כנפיה הפשוטים צריך להטיל דאטו משום דכפלה איפטרא לה והכי דייק לישנא דרבינו שכתב אין כופלים את הטלית לשנים ומטילין ציצית על ארבע כנפיה כשהיא כפולה משמע דוקא על ארבע כנפיה כשהיא כפולה אין מטילין אבל על ארבע כנפיה הפשוטין מטילין:

ת. ולדעת המ"א בס"ק ד' יטיל הציציות על הכפל, ולדעת המרדכי יניחם על הקרן העיקרית שהיתה קודם הכפל. וע"כ צריך לא לכפול כדי להנצל מהמחלוקת, כה"ח אות ח'.

וע"כ צריך להשגיח בקצת בגדים שיש להם ד' כנפות ורוצה לפטור אותם שלא יכפול קרן אחת ויתפור אותה בעיגול אלא חותכו בעיגול כדי להנצל ממחלוקת הפוסקים, כה"ח אות ט'.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com